

Kulturfag B – 2022

1. Fagets rolle

Fagets rolle er at give eleverne en forståelse for egen kultur såvel som andre kulturer gennem teorier, metoder, cases og ud fra praksis. Faget omfatter forskellige tilgange til kultur, herunder forskelle og ligheder inden for forskellige kulturformer, både i et personligt perspektiv og i et perspektiv, som åbner for en større forståelse af andre kulturer. Faget arbejder med metoder og indfaldsvinkler til forståelse af kulturel diversitet og kulturelle processer, ligesom faget giver eleverne værktøjer til at kunne forholde sig til kulturelle møder og forskellige kommunikationsformer. Faget giver desuden en grundlæggende forståelse af kulturelle, historiske og sociale faktoreres indflydelse på identitet og giver eleverne redskaber til at kunne analysere kulturelle konstruktioner. Faget tager udgangspunkt i det humanistiske fagområde med berøringsflader til det samfundsvidenskabelige fagområde.

2. Fagets formål

Viden og færdigheder

Eleverne skal have viden om såvel egen som andre kulturer, og eleverne skal have redskaber til at kunne forstå interne såvel som eksterne kulturelle forskelle. I tilknytning hertil skal eleverne med udgangspunkt i teori og praksis kunne forholde sig til kulturelle møder både lokalt, nationalt og internationalt.

Lærings- og arbejdskompetencer

Eleverne skal have sådanne kompetencer, at de i deres arbejde med faget kan bygge på en forståelse af de processer, der sker i et kulturelt møde, og eleverne skal være i stand til at forholde sig kritisk til de forskelle, der måtte være på tværs af kulturer. Eleverne skal kunne forstå, hvad der sker i det kulturelle møde, ved at være opmærksomme på egne reaktioner og kunne undres over andres. Eleverne skal være bevidste om egne læreprocesser, herunder om opnåelse af studiekompetence, og de skal kunne udvikle faglig og studiemæssig selvstændighed.

Personlige og sociale kompetencer

Eleverne skal kunne indgå i både par- og gruppearbejde og kunne være opmærksomme, koncentrerede og kritiske ved elevfremlæggelser. Eleverne skal ud fra et personligt kulturelt, historisk og socialt perspektiv have indsigt i sammenhængen mellem kultur og identitet. Eleverne skal være personligt bevidste om, at de selv er opdraget ind i kulturelle kontekster, hvor de efterfølgende i mødet med andre både producerer og reproducerer kultur.

Kulturelle - og samfundsmæssige kompetencer

Elevernes skal have selv- og omverdensforståelse og derigennem kunne skabe et fundament for selvstændig stillingtagen og aktiv deltagelse i et moderne, flerkulturelt og demokratisk grønlandsk samfund i konstant udvikling.

3. Læringsmål og indhold

3.1 Læringsmål

Eleverne skal kunne:

- a) anvende relevant kulturteori med henblik på analytisk at redegøre for kulturelle variationer og problemstillinger inden for såvel egen som andre kulturer,
- b) identificere forskelle og ligheder på tværs af de studerede kulturer,

- c) reflektere over egne og andres værdier som resultat af en kulturhistorisk proces,
- d) skelne mellem immateriel og materiel kultur,
- e) identificere og analysere forskellige kulturelle kommunikationsformer med vægt på kulturens indre dimensioner; værdier, normer og udtryksformer,
- f) forholde sig kritisk til kultur, herunder analysere kulturelle, sociale og historiske konstruktioner af såvel identitet som stereotype forestillinger og fordomme i forbindelse med kulturelle forskelle, der forekommer i en verden præget af mangfoldighed og globalisering, og
- g) forholde sig til og anvende de grundlæggende metoder, der anvendes i forbindelse med feltstudier, interview- og observationsteknikker samt eget indsamlet materiale.

3.2 Kernestof

Kernestoffet er:

- a) kulturbegrebet,
- b) traditionel og nutidig grønlandsk kultur i et globalt perspektiv,
- c) vestlige og ikke-vestlige kulturformer,
- d) kommunikationsformer, herunder interkulturel, lavkontekstuel, og højkontekstuel,
- e) kulturforståelse og kulturmisforståelse, herunder i forhold til begreberne stereotyper, etnocentrisme og kulturel relativisme,
- f) identitetsdannelse som resultat af en historisk og kulturel proces,
- g) kulturelle, historiske og sociale faktorerers indflydelse på udviklingen af kulturbegrebet,
- h) begreberne integration, assimilation og segregation i et dansk/grønlandsk kolonihistorisk perspektiv,
- i) personlige, kollektive og globale identiteter,
- j) kulturanalytisk terminologi med henblik på anvendelse i et feltarbejde og
- k) kulturanalyse og kulturelle undersøgelsesmetoder med henblik på anvendelse i kulturanalyse i et feltarbejde.

3.3 Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde læringsmålene alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof udvælges, så det sammen med kernestoffet medvirker til uddybning af læringsmålene. Det supplerende stof kan variere og aftales indbyrdes mellem lærer og elever i samspil med de valgte emner. Det supplerende stof skal ligesom kernestoffet i videst muligt omfang perspektiveres til grønlandske og internationale forhold.

4. Undervisningens tilrettelæggelse

4.1 Didaktiske principper

- a) Undervisningen skal tage udgangspunkt i elevernes faglige niveau og viden.
- b) Undervisningen tilrettelægges, så den i videst muligt omfang har karakter af en læringsdialog mellem lærer og elever.
- c) Undervisningen tilrettelægges, så der veksles mellem forskellige undervisningsformer.
- d) Undervisningen tilrettelægges, så elevernes interesser og behov tilgodeses, så eleverne får mulighed for at opleve faget som spændende, relevant og vedkommende.
- e) Undervisningen tilrettelægges, så der både er faglig progression i de enkelte forløb og temaer såvel som progression i udvikling af fagsprog og terminologi, så eleven gradvis opøves i mere selvstændige arbejdsformer og kompleks tænkning.

- f) Undervisningen tilrettelægges, så der i videst muligt omfang perspektiveres til det omgivende samfund.
- g) Undervisningen tilrettelægges, således at der forekommer en progression i udvikling af fagsprog og terminologi, så eleven opøves i mere selvstændige arbejdsformer og kompleks tænkning.

Undervisningen skal organiseres i 8 forløb, der indeholder fagets kernestof. Det enkelte forløb kan indeholde udvalgte dele af kernestoffet, men behøver ikke at dække alle dele af kernestoffet, der skal være dækket af de samlede forløb

4.2 Arbejdsformer

I undervisningen skal der anvendes afvekslende og elevaktiverende arbejdsformer, som tilgodeser elevernes udvikling af fagsprog, refleksion og evne til kompleks tænkning. I forlængelse heraf forventes det, at eleven gradvist opnår evne til at dokumentere, formidle og diskutere faglige sammenhænge og synspunkter. Undervisningen skal desuden tilrettelægges med progression, således at eleverne i stigende grad reflekterer over valg af materiale, teori og metode.

Undervisningen skal omfatte en kulturanalyse baseret på selvindsamlet materiale. Undervisningen skal tilrettelægges, så den både tilgodeser elever, der har undervisningssproget som førstesprog og som andetsprog.

4.3 It

It indgår som en integreret del af undervisningen, og anvendes specifikt i forbindelse med informationssøgning, materialeindsamling og præsentation af bearbejdet stof.

4.4 Fagsprog

Undervisningen skal tilrettelægges, således at der arbejdes systematisk og progressivt med udvikling af elevernes fagsprog og forståelse og anvendelse af fagets terminologi. Undervisningen skal tilrettelægges, så eleverne gradvis opnår en sikkerhed i forståelse og brug af før-faglige begreber.

4.5 Samspil med andre fag

Undervisningen tilrettelægges, så der i perioder arbejdes tværfagligt og drages paralleller til andre fags vidensområder. Der skal arbejdes med mindst et tværfagligt projekt i samarbejde med et eller flere af de øvrige fag. Fag som psykologi, grønlandsk, historie, samfundsfag, dansk og religion er oplagte samarbejdspartnere. Efter projektperioden afleveres en fælles dokumentation for de fag der indgår i projektet.

5. Evaluering

5.1 Løbende evaluering

Gennem individuel vejledning og anvendelse af screening, selvevaluering og evaluering af undervisningen får hver elev undervejs i det samlede forløb en klar opfattelse af status for og udvikling i sit faglige standpunkt. Der inddrages aktiviteter, som stimulerer den individuelle og fælles refleksion over udbyttet af undervisningen. Evalueringen skal være fremadrettet.

5.2. Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve, hvor skolen for hver klasse vælger mellem en af to følgende prøveformer

Prøveform a

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af opgaver med et ukendt tekstmateriale på højst 2 normalsider (2400 anslag inklusive mellemrum pr. side) med tematisk tilknytning til et af de studerede emner.

Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid, og eksaminationstiden er ca. 24 minutter pr. eksaminand.

Prøveform b

Mundtlig prøve på grundlag af opgaver med et ukendt materiale og på grundlag af eksaminandens eget feltstudie og indsamlede materialer. Det ukendte materialeskal danne baggrund for enten diskussion, sammenligning eller vurdering i forhold til elevens feltstudie. Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid og eksaminationstiden er ca. 24 minutter pr. eksaminand.

Eksaminationen er todelt, idet eksaminanden først præsenterer materiale og konklusioner fra eget feltstudie suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator. Derefter former eksaminationen sig som en samtale med udgangspunkt i det ukendte materiale, som relateres til feltarbejdet.

Eksaminationstiden fordeles ligeligt mellem de to dele.

5.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvor høj grad eksaminanden opfylder læringsmålene. Der lægges vægt på eksaminandens evne til:

- a) at demonstrere overblik over fagets indholdselementer,
- b) at perspektivere en given problemstilling til faget som helhed,
- c) at anvende relevant, faglig argumentation og
- d) at disponere og formidle en faglig problemstilling.

Der gives en karakter ud fra en helhedsvurdering. Ved prøveform b) bedømmes eksaminanden dels ud fra det udarbejdede feltarbejde, dels ud fra den mundtlige præstation.